

STAROČESKÁ KRONIKA TAK ŘEČENÉHO DALIMILA

Původní spis neobsahoval žádný název. Kronika bývá také známá pod názvem Historie boleslavská. Dílo je psáno anonymním autorem. Autor byl pojmenován Dalimil náhodou, když Václav Hájek z Libočan jmenoval ve svých pramenech Dalimila Mezeříčského, kanovníka kostela boleslavského, není však doloženo, že by se jednalo opravdu o autora.

Kronika vznikla pravděpodobně na počátku 14. století, postupně byla přeložena do němčiny i latiny. Dalimilova kronika tvoří tedy první česky psaný historický spis ovlivňující vědomí společnosti po staletí, a jeden z nejdůležitějších pramenů středověké české literatury.

Autor v kronice čerpá zejména z Kosmovy kroniky, určité části jsou pouze přeložené do češtiny. Dále používá také vyprávění Mnicha sázavského, Letopisy tzv. Kanovníka vyšehradského (snažili se navázat na Kosmovu kroniku a psali latinsky), erbovní pověsti, rytířské romány, bajky.

Užití češtiny, verše => snadné zapamatování a vnímání. Dílo je řazeno chronologicky s chybně zařazenými vsuvkami. Události jsou datovány velmi výjimečně, nejčastěji používá slova „v tu dobu“, „tehdy“, „pak“, „potom“.

Převážně autor mluví ke šlechtě, kritizuje nevhodné panovnické zásahy do jejich svobod, pouze v poslední kapitole oslovuje Boha. Vyslovoval zde své politický názory a ideologii. Autor si neuvědomoval jiné společenské situace a odlišné vztahy v minulosti. Chtěl dějiny stylizovat dle aktuální situace, tudíž můžeme říct, že se nejedná o historické dílo, ale dílo literární.

Dalimilova kronika je také dostupná na <http://cms.flu.cas.cz/cz/badatele/sources-on-line.html>.

Literatura

Bláhová, Marie: Staročeská kronika tak řečeného Dalimila v kontextu středověké historiografie latinského kulturního okruhu a její pramenná hodnota. Díl 3. Historický komentář. Praha 1995.

Léhar, Jan: Nejstarší česká epika. Praha 1983.

Šťastný, Radko: Tajemství jména Dalimil. Praha 1991.

Edice

Staročeská kronika tak řečeného Dalimila 1-2. Vydání textu a veškerého textového materiálu. Eds.: J. Dahnělka, K. Hádek, B. Havránek, N. Kvítková. Praha 1985.

Di tutsch kronik von Bëhem lant. Die fereimte deursche Übersetzung der alttschechischen Dalimil Chronik. Ed.: Vlastimil Brom. Brno 2009.